

здатного змінювати навколишній світ, конкурувати на ринку праці та учитися впродовж життя.

Література

1. Брехт Б. Восприятие искусства и искусство восприятия / Б.Брехт // Декоративное искусство СССР. - 1964. - №8. - С.37-42.
2. Гросс К. Введение в эстетику / К.Гросс. - К. : Харьков, 1989. - 246 с.
3. Немирович-Данченко В.И. «Из прошлого» / В.И.Немирович-Данченко. - М. : Искусство, 1989.- 486 с
4. Станиславский К.С. Собрание сочинений. - В 8-ми т. - М. : Искусство, 1954-1963. - Т.5. - 466 с. Шевцов Е.В. Эстетическое воспитание и формирование личности / Е.В.Шевцов. - М.: Просвещение, 1982. - 293 с.

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ШУКАЄМО КРОКИ ВТІЛЕННЯ

Суркова Є.Ф., викладач вищої категорії,
syrkova.so62@gmail.com

Белікова С. О., викладач першої категорії,
stanislavalipovaya86@ukr.ne

ВСП “Харківський фаховий коледж інформаційних
технологій Національного аерокосмічного університету імені
М.Є. Жуковського «ХАІ»”

Сучасна освіта вимагає нових педагогічних технологій, форм та інновацій, здатних забезпечити високу якість професійної підготовки фахівців у будь-якої галузі. Сьогодні

традиційні методики стають менш ефективними, тому що не можуть бути застосовні в професійному навчанні нового покоління. Глобальні економіко-технологічні зрушення, впровадження інноваційних та інформаційних технологій у виробництво, євроінтеграційні процеси, потреби ринку праці як окремих регіонів, так і країни в цілому, висувають нові вимоги до якісної професійної підготовки молодших бакалаврів у коледжах, до процесу формування їх фахових компетентностей. Тому одним із шляхів розв'язання проблеми удосконалення підготовки молодших бакалаврів у коледжах є впровадження елементів дуальної форми навчання.

Для впровадження дуального навчання в коледжах, є певна нормативно-правова база [1-3] та науково - теоретичне обґрунтування [4]. Так, питання сутності й умов впровадження дуальної освіти розкриваються в працях багатьох вітчизняних і зарубіжних авторів, зокрема: Н. Абашкіної, І. Акімової, В. Вем'ян [4].

Систематизуючи думки науковців, можна стверджувати, що концепція дуальної освіти передбачає просторове і часове поєднання за принципом 50 на 50% навчання у навчальному закладі та стажування на підприємствах. Така форма навчання сприяє більшій інтеграції освіти, науки і бізнесу та є широко розповсюджена у Німеччині, Австрії, Швейцарії. Згідно з дуальним принципом навчання, студенти під час стажування на підприємствах складають кваліфікаційні іспити, а фахівці, що працюють на підприємствах, беруть активну участь у формуванні

переліку дисциплін та змісту і структури навчальних програм у ВНЗ.

Разом із тим, аналіз праць провідних учених, нормативно-правових актів, методичних матеріалів, досвіду професійної підготовки студентів в Україні засвідчив наявність основних суперечностей між:

- необхідністю і доцільністю здійснення цілеспрямованої професійної підготовки студентів коледжів за дуальною формою навчання і недостатньою актуалізацією цієї проблеми в освітньому просторі України;
- наявністю накопиченого позитивного світового досвіду впровадження дуальної форми здобуття професійної освіти студентами коледжів і недостатнім його вивченням та адаптацією у вітчизняній практиці при підготовці молодших бакалаврів в галузі зв'язку.

Наявність цих суперечностей актуалізує проблему удосконалення (підвищення ефективності) професійної підготовки молодших бакалаврів в галузі зв'язку в коледжах з урахуванням вимог світових стандартів і ринку праці.

Мета статті полягає у висвітленні необхідності та перспектив втілення дуальної форми навчання молодших бакалаврів в галузі зв'язку в коледжах, визначені її впливу на підвищення якості професійної підготовки цих фахівців.

Матеріали та методи. В роботі використані наступні методи: теоретичні (аналіз стану дослідженої проблеми

організації дуального навчання студентів у коледжах і технікумах на основі вивчення нормативно-правових та наукових джерел; узагальнення практичного досвіду забезпечення якості професійної підготовки студентів у вищих і фахових передвищих навчальних закладах на засадах дуальності) й емпіричні: (опитування, анкетування) .

Основна частина. Аналіз нормативно-правових та наукових першоджерел [1; 2] довів, що найважливішою особливістю підготовки фахових молодших бакалаврів має стати незаперечна орієнтація на майбутню практичну діяльність в умовах сучасного виробництва і сфери послуг. Разом із тим, на сьогодні існує проблема невідповідності знань та умінь, отриманих випускниками коледжів та технікумів потребам ринку праці. Подолати наявний розрив між теоретичними знаннями й практичними навичками студентів; підвищити якість їх професійної практичної підготовки з урахуванням вимог роботодавців; скоротити термін адаптації випускників на виробництві -покликана саме дуальна форма здобуття професійної освіти. Така форма навчання впливає на інтеграцію освіти, науки і бізнесу та поширена в багатьох європейських країнах. Ми поділяємо думку, більшості науковців, що дуальна освіта є способом удосконалення професійної компетентності майбутніх фахівців відповідно до змісту та основних завдань виробничого процесу та технологічних інновацій [4]. Але потрібно розуміти, що дуальна освіта – не панацея, вона підходить тим студентам, хто має бажання, витримку, мотивацію, бачить перспективу в обраній професії. Як свідчить

європейський досвід, основним результатом за такою формою навчання повинна стати здатність особи до виконання типових спеціалізованих завдань у певній галузі професійної діяльності та виробничих завдань підвищеної складності. Тому, за створення належних організаційно-педагогічних та навчально-виробничих умов формування фахових компетентностей і здатностей у молодших бакалаврів в галузі зв'язку при здобутті освіти за дуальною формою навчання, повинна бути колективна відповідальність представників освіти (педагогічного колективу коледжу), бізнесу (суб'єктів господарювання) та суспільства. В наслідок цього, в дослідженні було проведено опитування викладачів коледжу та анкетування представників бізнесу з метою визначити їх думку щодо необхідності та перспектив втілення дуальної форми навчання молодших бакалаврів в галузі зв'язку.

Результати та обговорення. За результатами проведеного анкетування 25 роботодавців(суб'єктів господарювання), де працевлаштовуються випускники, виявлено, що 95% позитивно відносяться до запровадження в коледжі елементів дуальної форми навчання. Вони вважають, що дуальна освіта – найкоротший шлях працівника до роботодавця. Вона допомагає розуміти ринок праці, як з точки зору тих, хто забезпечує роботою – показує, які професії є затребуваними, так і з точки зору майбутніх працівників – свідчить про рівень їх професійної підготовки. Така форма освіти допомагає здобувати дійсно потрібні знання та кваліфікації, а, головне, мати роботу і

заробітну плату вже під час навчання та гарантоване робоче місце після закінчення освіти.

При відповіді на питання анкети щодо оцінювання професійної компетентності викладачів коледжу проводити навчально-виробничий процес на робочих місцях підприємств, більшість роботодавців (біля 72 % респондентів) оцінили теоретичні компетенції викладачів коледжу як «достатні», але практичні - оцінено більш критично. При цьому роботодавці одностайно виступають за подальше розширення зв'язків із закладами освіти, за підсилення ролі стажування викладачів на підприємствах.

Висновки. На підставі вищезазначеного, запропоновано основні напрямками реалізації дуальної форми (ДФ) навчання в коледжі, які повинні забезпечити якісне навчання молодших бакалаврів в галузі зв'язку, а саме :

- вибір та обґрунтування моделі організації навчання за ДФ із урахуванням особливостей спеціальностей та умов працевлаштування;
- підвищення кваліфікації викладачів коледжів у ВНЗ або спеціалізованих центрах щодо набуття досвіду з виконання функцій координатора або куратора навчання за ДФ;
- модернізація змісту та організаційних форм навчально-виробничого процесу на робочих місцях суб'єктів господарювання та в коледжі;
- стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників в підрозділах, навчальних Центрах

потенційних роботодавців задля удосконалення професійно-практичних навичок.

Сьогодення вимагає змін, руху вперед, побудови нових моделей співпраці та партнерських зв'язків між закладами освіти та роботодавцями. Випускники закладів освіти мають бути затребуваними та конкурентоспроможними на ринку праці.

Література

1. Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018p>

2. План заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2019p>

3. Дуальна освіта. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. 2018. URL: Дуальна освіта. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. 2018. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnicnaosvita/dualna-osvita>

4. Бойчевська І.Б. Дуальна система Німеччини. Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Сумській області: сайт. 04.2017. URL: <http://nmcpto.sumy.ua/wpcontent/uploads/2017/04/Дуальна-системаНімеччини.pdf>